

nøjelser i deres Fritid, og vi have hørt Tilfredshed udtale paa mange Fabrikker. Hvad vi ogsaa have set er, at de, som ellers kaldes Arbejdets Invalider, Mænd og Kvinder, som det danske Landbrug ikke kunde bruge, og som maaske ellers vilde være henviste til Fattigforsørgelse, have fundet lønnende Beskæftigelse i Fabrikker, en Beskæftigelse, som vil kunne vare, saa længe de overhovedet kunne røre sig. Det synes jeg dog ogsaa har nogen Betydning.

Der er af forskellige af Toldbeskyttelsens Modstandere blevet sagt, at man berøvede Statskassen store Indtægter, at Millioner, som kunde komme ind i Statskassen, nu gik i private Folks Lommer. Det antydede ogsaa det ærede Medlem, idet han talte om Hattene i Norge. Ja, det var jo ganske vist et slaaende Eksempel. Det skal jeg ikke komme nærmere ind paa nu, men jeg vil kun antyde, at det kunde tænkes, at det var i en Overgangsperiode — man kan ikke forudsætte, at Nordmændene ere gaaede uden Hatte, men at de ere gaaede over fra at bruge Huer til at bruge Hatte. Men da de fik denne høje Toldbeskyttelse, maa man forudsætte, at den indenlandske Fabrikation var gaaet til Grunde, ellers kunde den ikke have faaet denne Toldbeskyttelse. Og jeg maa saa spørge det høje Tings Medlemmer: Hvad var bedre, enten at bevare disse mange Arbejdere, som man maa forudsætte havde været beskæftigede dermed, eller faa en Forhøjelse selv af 45 pCt. i Statskassen?

Da det ærede Medlem for 5te Kreds (Brun), der saa varmt og smukt talte for Industrien, idet han ogsaa kom ind paa Landbrugsspørgsmaal, nævnte Ostetolden, faldt det mig ind, at den ogsaa kunde give en vis Illustration til disse Udtalelser om, at det, at man har en Toldbeskyttelse, bidrager til, at Fabrikanterne her hjemme ville være i Stand til at putte Profitten i Lommen. Der produceres her i Landet mellem 40 og 50 Millioner Pund Ost aarlig, og efter det Argument, som de ærede Medlemmer hentede lige over for Industrien fra Millionerne, der gik i private Mænds Lommer, skulde vi altsaa ved denne lille Toldbeskyttelse — den udgør, saa vidt jeg

erindrer, 10 Øre pr. Pund — blive beskattede for 4—5 Millioner Kr. alene paa den Ost, vi spise. Jeg tror altsaa ikke, det Argument passer. Det er den Slags Ting, som kunne siges, men det vil ganske sikkert vise sig, at det ikke er stemmende med Virkeligheden. Denne Told af de 10 Øre paa Osten, som jeg for mit personlige Vedkommende som Medlem af Toldkommissionen gerne vilde have været med til at hæve ganske betydeligt for at fremme Produktionen af god Ost herhjemme, forhindrer kun, at daarlige Varer kunne indføres her, men den bidrager ved Siden deraf til, at den store Produktion fra Mejerierne kan finde en lønnende Afsætning her i Landet.

Der blev af flere ærede Talere udtalt, at vi jo havde saa stærke Toldsatser, at det nærmede sig til Indførselsforbud. Det forekommer mig dog ikke, at vi have Lov til at sige det, naar vi se, at der af færdige udenlandske Industrifrembringelser i forrige Aar er indført for 140¹/₄ Million Kr. Jeg synes, at dette taler mod, hvad der blev sagt. Dersom vi nu vare i Stand til ved en moderat Toldbeskyttelse ogsaa lige over for enkelte andre Varer, som nu ikke ere beskyttede, at producere en Del af disse Varer herhjemme, tro de Herrer saa ikke, at det vilde være absolut til Velsignelse for baade Land og Folk? I denne Henseende er jeg ogsaa uenig med den højtærede Konseilspræsident, der udtalte, at man skal være varsom med at komme med ny Toldsatser og med at beskytte ny Grene af Industrien, som ikke tidligere vare beskyttede. Jeg synes, at vi skulde tage Eksempel af vore Nabolande. Hvor har det ikke mødt os paa vore Vandringer ud til Fabrikkerne, at vi stadig høre denne Udtalelse: Ja, vor halve Produktion er forsvunden, efter at Sverige har vedtaget de høje Toldsatser. Saa snart de i Sverige tage Indførselstabellerne for sig og se, at der er et Punkt, hvor de kunne gøre noget for den indenlandske Industri, saa sige de: Op med Tolden! Og det har til Følge, at en Mængde af Industriens Mænd her i vort Fædreland have maattet etablere Forretninger i Sverige, Forretninger, som foruden, at de skulde have Indehavere med svensk Indfødsret og svare svensk Skat, absolut